

Γιάννης Σιγάλας

Το άνθος του κάκτου



εκδόσεις
"ΠΙΚΡΑΜΕΝΟΣ"

Γιάννης Σιγάλας

Το άνθος του κάκτου

Οι συντελεστές ευχαριστούν θερμά το φυτώριο Πουλημένου (Καπανδρίτι Αττικής) και τον Ανδρέα Λαρά που επέτρεψαν τη φωτογράφιση φυτών της συλλογής τους.

ΤΙΤΛΟΣ: Το άνθος του κάκτου

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Γιάννης Σιγάλας

ΕΚΔΟΣΗ: Σεπτέμβριος 2016 • ISBN: 978-960-6628-82-5

ΚΕΙΜΕΝΑ: Γιάννης Σιγάλας

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μιχάλης Σιγάλας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Κατερίνα Τσιούμα

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗ: Ανδρέας Λαράς

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ: Γιάννης Σιγάλας, Μιχάλης Σιγάλας

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Μιχάλης Σιγάλας

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ταχύτυπο

Τηλ.: 2610.461780, E-mail: info@tachytypo

Γκότσης Κωνσταντίνος & Σία ΕΕ

Τερψιθέας 2, 26442 Πάτρα

Τηλ. κέντρο: 2610 432.200,

Fax: 2610 430.884

E-mail: yari@yari.gr

Internet: www.yari.gr

Facebook: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΙΚΡΑΜΕΝΟΣ

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική, περιληπτική, κατά παράφραση ή διασκευή, απόδοση του περιεχομένου του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, με την προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

*Στην Ουρανία που τα εξετάζει όλα πρώτη
και είναι επιεικής*

*Στον Μιχάλη που βρισκόμαστε σε ανοιχτό διάλογο,
από τον οποίον εγώ τουλάχιστον μαθαίνω πολλά*

Βασίλης Φίλιας

Πρόλογος

Το φωτογραφικό άλμπουμ του Γιάννη Σιγάλα μού θύμισε το τηλεγράφημα του Αλέξη Ζορμπά προς το αφεντικό του στο ομώνυμο έργο του Νίκου Καζαντζάκη: «Εύρον πέτραν πρασίνην ωραιοτάτην, ελθέ τάχιστα».

Οι θαυμάσιες φωτογραφίες λουλουδιών σπανίων κάκτων (και άλλων παχυφύτων) αποδεικνύουν ότι η καλλιτεχνική φωτογραφία μπορεί να είναι ένα είδος τέχνης εφάμιλλο όλων των άλλων. Είναι λάθος η αντίληψη ότι η καλλιτεχνική φωτογραφία δεν προϋποθέτει την ύπαρξη ευαισθησιών και δημιουργικότητας, όπως οι άλλες μορφές τέχνης. Κι αυτό δεν γίνεται φανερό μόνο στις φωτογραφίες, που έχουν ως αντικείμενο τον άνθρωπο, όπως αποκαλύπτεται φυσιογνωμικά και σε οριακές στιγμές της ύπαρξής του.

Το ότι ο Γ. Σιγάλας φωτογραφίζει (γοητεύεται από) την ανθοφορία των κάκτων δεν είναι τυχαίο, είναι συνειδητή επιλογή, ιδιαίτερα ενδεικτική της σχέσης του με τη Φύση. Τούτο, διότι στους κάκτους εμφανίζεται η μεγαλύτερη ίσως ποικιλομορφία του φυτικού κόσμου με απειρία παραλλαγών. Παραλλαγών σε ένα θέμα, όπως στις μουσικές συνθέσεις. Στο γεγονός δε αυτό προστίθεται η στιβαρότητα και η αντοχή των φυτών αυτών σε συνθήκες περιβάλλοντος ασύμβατες για την επιβίωση των περισσότερων έμβιων όντων, σε συνδυασμό με μια αρχιτεκτονική μορφολογία, με μεγάλο αισθητικό ενδιαφέρον. Γιατί όμως ο Σιγάλας επιλέγει την ανθοφορία; Διότι είναι ακριβώς η στιγμή της υπέρτατης ζωτικής έκφρασης του φυτού, αλλά και η στιγμή κορύφωσης του κάλλους του. Στον άνθρωπο και στα άλλα έμβια όντα η στιγμή αυτή είναι εκείνη της δημιουργικής κίνησης, που αισθητικά συλλαμβάνεται για πρώτη φορά ολοκληρωτικά στις εικαστικές τέχνες στην αρχαία Ελλάδα. Αντίστοιχη και ανάλογη είναι η στιγμή της ανθοφορίας στο φυτικό βασίλειο.

Πέραν τούτου ο Γ. Σιγάλας ως ψυχίατρος υπογραμμίζει με τον φωτογραφικό του φακό την σημαντικότητα της σχέσης του ανθρώπου με τη Φύση ως προαπαιτούμενο για την διαφύλαξη των ψυχικών ισορροπιών του.

Θα μας δώσει ο Γ. Σιγάλας και άλλα δείγματα γραφής; Ασφαλώς, διότι ανήκει στην κατηγορία των ανθρώπων που ψάχνουν και ψάχνονται.

Καθηγητής Βασίλης Φίλιας
Πρώην πρύτανης Παντείου Πανεπιστημίου

Έτσι άρχισε η ιστορία

Ο τόπος ήταν ξερικός
φρυγμένος στο αλάτι
και στο φως.

Είχε ανθρώπους που έσκαβαν τις φωλιές τους με τα νύχια
και ύστερα έβγαιναν στον ήλιο
με τις φανέλες και τα σώβρακα.
Τις νύχτες σέρνονταν από τα βουνά
βυτία
που φόρτωναν υπόγειες δεξαμενές
με το πανάκριβο
νερό.

Στην πετρωμένη εκείνη γη διάλεξε να ριζώσει
σπρώχνοντας με υπομονή τα βράχια και τα βότσαλα της θάλασσας
ο κήπος ενός Καλού Ανθρώπου
που τώρα κατοικεί στις μνήμες
και στο γέμισμα του φεγγαριού.
Ο κήπος ήταν ξερικός, αλλά
τις νύχτες σέρνονταν από τα βουνά
αγκάθια
πυρνάρια, φιστικιές, ελιές και σκίνα
κι έψαχναν για φωλιά.
Ο Καλός Άνθρωπος τα τάιζε με μια μπουκιά νερό
και άνοιξαν.

(Είχε και μια ανήμπορη λεμονιά, χλομή, που δεν τολμούσε να μιλήσει — ήμουν κι εγώ περαστικός.)

Στον κήπο αυτόν ζούσαν και τρεις τέσσερις άγριες περικοκλάδες, που κρέμονταν σε μια κληματαριά

χτισμένη από γέρικα δοκάρια. Ο Καλός Άνθρωπος παραφύλαγε κάθε μεσημέρι να διώξει το αλάτι που απλωνόταν κρυμμένο στη δροσιά της θάλασσας, να μη του φάει τα δοκάρια και πέσουν οι περικοκλάδες και σπάσουν τα χέρια και τα πόδια τους.

Γιατί το άλλο φυτό, το χωρίς φύλλα και τσαμπιά, που κρεμόταν φοβισμένο στην άκρη τους κληματαριάς, δεν το χάιδευαν. Και αυτό, αν και πεινούσε πολύ, όλη μέρα κρυβόταν και έτρεμε μη το δει κανείς και το κλοτσήσει.

Αλλά τις νύχτες έλαμπε...
Λευκά πουλιά φύτρωναν στα μπράτσα του.
Άνοιγαν τα μάτια τους στον ουρανό
και ο Θεός έστελνε τα ασημένια αστέρια του
να ονειρευτούνε στο σκοτάδι.
Αγκαλιά.

(Έλεγαν και σε μας μια καλησπέρα.)

Όμως, μόλις ξημέρωνε, τα πουλιά καβάλαγαν στην πλάτη του Θεού και ανέβαιναν ψηλά και πέθαιναν. Και τότε σκέφτηκα: «Να αγοράσω υλικά, να χτίσω μια μηχανή, να φυλακίσω τα λευκά πουλιά που ξεφυτρώνουν κάθε νύχτα από το Φυτό, που δεν έχει φύλλα και τσαμπιά, να μη τα κλέβει ο Θεός και χάνονται».

Έτσι άρχισε η ιστορία και άρχισα να χτίζω τη μηχανή. Σταγόνα σταγόνα μου πήρε χρόνια να τελειώσω και, όταν συναρμολόγησα όλα της τα κουμπιά και τα γρανάζια, επέστρεψα στον κήπο του Καλού Ανθρώπου, να συναντήσω το Φυτό, να του κλέψω τα άνθη. Αλλά ο Καλός Άνθρωπος είχε φύγει ταξίδι στο φεγγάρι και το Φυτό μαράζωσε και πέθανε από τη λύπη του.

Δεν έμαθα ποτέ το όνομά του...

Όμως, περπάτησα στον κήπο και ξετρύπωσα κάτω από τις πέτρες κάτι μικρά μπαλάκια, που, μόλις με είδαν, ήρθαν αμέσως στην αγκαλιά μου και με πόνεσαν. Τόσο δυστυχημένα ήταν. Και τα πήρα μαζί μου να με συντροφεύουν στα ταξίδια μου. Και να χαϊδεύω τα παιδιά τους που ξυπνούσαν κάθε βράδυ.

Όταν γνωριστήκαμε πιάναμε συχνά κουβέντα τους νύχτες και έτσι μου είπαν το όνομά τους:
Echinopsis oxygona.

Μου γνώρισαν και τους φίλους τους...



Echinopsis oxygona



Echinopsis oxygona